

Współpraca - dźwignią rozwoju polskiej placówki oświatowej

Dzisiejsze spotkanie na konferencji „*Polskie dziecko w polskiej szkole*“, nasuwa szereg refleksji: jaka jest polska szkoła w naszym, od wieków, wielokulturowym społeczeństwie? Jaka jest dzisiaj rola szkoły z polskim językiem nauczania?

Odpowiedź na te pytania nie jest łatwa i jednoznaczna, gdyż nauka w szkole to przecież nie tylko realizowanie podstawy programowej, ale i kształcenie kompetencji kluczowych, między innymi kompetencji społecznych, na które przypada też umiejętność komunikowania i współpracy.

W tak mocno powiązanim ze sobą świecie to właśnie współpraca napędza idee i umożliwia dalszy rozwój. Dlatego też jednym z kierunków działania naszego gimnazjum jest współpraca dokonywana na różnych szczeblach.

Dbamy o ścisłe i przyjazne więzi ze starostwem kowalczuckim. Aktywnie bierzemy udział w organizowanych przez nie przedsięwzięciach oraz imprezach, na przykład w święcie rodzin – „Witaj Święta, Wniebowzięta“, które już od ponad 20 lat odbywa się 15 sierpnia w Dniu Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Na terenie Gminy Kowalczuki intensywnie działa i zrzesza miejscową społeczność lokalne Koło Związku Polaków na Litwie, Centrum Wielofunkcyjne w Szumsku oraz Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Rudominie Filia w Kowalczukach, z którymi również chętnie współdziałamy.

Kowalczuckie Koło ZPL co roku zaprasza nas do udziału w akademii poświęconej Świętu Niepodległości Polski oraz do spotkań pt. „Kolęda z ZPL-em”. W listopadzie, dzięki zaangażowaniu prezesa Koła ZPL mieszkańcy Gminy, wśród nich też pracownicy i uczniowie naszego gimnazjum wzięli udział w spotkaniu z Wicekonsul Panią Jolantą Wiśnioch, podczas którego mieliśmy możliwość złożenia wniosku o przyznanie lub przedłużenie Karty Polaka.

Do tradycyjnych imprez, takich jak Dzień Dziecka, czy zabawa z Mikołajem organizowanych przez Centrum Wielofunkcyjne w Szumsku, w tym roku dodał się również odpust ku czci św. Michała Archaniola oraz kiermasz dożynkowymi, który się odbył również z udziałem przedstawicieli naszej szkoły.

Wraz z filią Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury każdego roku obchodzimy 14 czerwca Dzień żałoby i Nadziei.

Nieopodal gimnazjum znajduje się Centrum Kryzysowe Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego. Współpraca z centrum polega nie tylko na tym, że uczą się u nas dzieci w nim zamieszkujące, lecz i na wspólnej zabawie, na

przykład podczas tradycyjnego święta rodzin pod tytułem „Miłość tworzy rodzinę“, gdzie nasi uczniowie, wraz z dziećmi z ośrodka, uczestniczą w programie artystycznym, edukacyjnym i rozrywkowym.

Pielęgnując przyjazne stosunki z sąsiadami jesteśmy w ścisłym kontakcie również z sąsiednimi placówkami oświatowymi.

Dbając o to, aby najmłodszy mieszkańcy Gminy wybrali właśnie naszą szkołę, od ponad roku realizujemy wspólne projekty z przedszkolem w Kowalczukach, na przykład wystawa „Kolorowa jesień na naszych obrazkach“, czy też wystawa kartek świątecznych. W tym roku – a dokładniej jutro - organizujemy w gimnazjum imprezę „Mikołajowe zabawy“, na którą przybędą nie tylko dzieci z przedszkola, lecz i dzieci mieszkające na terenie Gminy.

Nauka jest zapewne najważniejszym obowiązkiem każdego ucznia. Lecz ważna jest również atmosfera, którą wspólnie tworzymy.

Wiosną realizowaliśmy projekt integracyjno-sportowy „Koleżeństwo na sportowo“, podczas którego nauczyciel wychowania fizycznego organizował sztafety i zawody uczniom klas 5-10 naszego gimnazjum oraz szkół podstawowych w Szumsku i Pakienie.

Chętnie gościmy uczniów i nauczycieli sąsiednich szkół, na przykład podczas strefowych eliminacji do konkursu recytatorskiego im. Adama Mickiewicza „Kresy“, jak też z innych szkół rejonu wileńskiego, na przykład podczas tegorocznej rejonowej konferencji „Pielęgnuję marzenia“. Pomysłodawcą oraz współorganizatorem konferencji była Szkoła Podstawowa w Kiwiskach.

Jako szkoła z polskim językiem nauczania dbamy również o rozwój duchowy dzieci i młodzieży poprzez ścisłą współpracę z kościołem Miłosierdzia Bożego w Kowalczukach.

Jak zapewne każda inna polska placówka szkoleniowa Mszą świętą zaczynamy i kończymy rok szkolny, w okresie Świąt Bożego Narodzenia wystawiamy Jasełka, łamiemy się opłatkiem. Do tradycji naszego gimnazjum należą też obchody Dnia Papieskiego przy pomniku Jana Pawła II przy kościele w Kowalczukach. Od roku ubiegłego zapoczątkowaliśmy nową tradycję – sprawowanie Mszy Św. w intencji zmarłych pracowników oraz absolwentów gimnazjum.

Krzewiąc wartości chrześcijańskie każdego roku bierzemy udział w pielgrzymce Śladami Księdza prałata Józefa Obrembskiego organizowanej przez Samorząd Rejonu wileńskiego. Chętnie włączamy się również w projekt „Kwiatek dla hospicjum” na rzecz Hospicjum im. bł. Michała Sopoćki w Wilnie. Co roku dołączamy też do kwesty ‘Pomnikom Rossy’ oraz akcji sprzątania najstarszych nekropolii stolicy, inicjowanej przez Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą.

Aktywnie wspieramy idee społecznościowo - wychowawcze, którymi się kieruje harcerstwo.

Ściśle współpracujemy ze Związkiem Harcerstwa Polskiego na Litwie. W ciągu ostatniego roku odbyło się u nas aż 7 spotkań harcerzy: nabory, biwaki, zimowiska, zajęcia sportowe, zawody piłki nożnej „Harcfootball”. Ostatnim z nich był Rajd Niepodległości w dniach 12-13 listopada, podczas którego udostępniliśmy mury gimnazjum dla grupy harcerzy liczącej ponad 200 osób. Poza tym Harcerze oraz inni członkowie społeczności szkolnej corocznie dołączają do pieszej pielgrzymki Szumsk – Ostra Brama inicjowanej przez Szumski Szczep Harcerski „Burza”.

By nasze dzieci mieszkające na Wileńszczyźnie wiedziały i pamiętały, co to znaczy być Polakiem i jaką ogromną wartość w ich życiu ma ich polskie pochodzenie, rozwijamy współpracę ze szkołami w Polsce. Dzięki zaangażowaniu zastępcy Prezydenta miasta Częstochowa Ryszarda Stefaniaka zawarliśmy porozumienie o współpracy ze Szkołą Podstawową im. Ludwika Zamenhoffa oraz Szkołą Podstawową nr 24 im. Jana Marcina Szancera w Częstochowie.

Wiosną bieżącego roku, w ramach współpracy starostwa w Kowalczukach z Gminą Mstów w Częstochowie, zostaliśmy zaproszeni do realizacji projektu „Z białą-czerwoną po powiecie Częstochowskim”, podczas którego między innymi wzięliśmy udział w uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 maja na Jasnej Górze. W projekcie uczestniczyła młodzież z naszego gimnazjum, ze Szkoły Podstawowej w Szumsku oraz pracownicy Gminy Kowalczuki.

Rozpoczęliśmy również współpracę ze Stowarzyszeniem Odra-Niemen, poprzez którą ubiegamy się o otrzymanie polskich strojów ludowych.

Więzi z macierzą podtrzymywane są nie tylko poprzez projekty i wyjazdy. Często polegają one na wręcz bezinteresownym wsparciu i pomocy. Towarzystwo Patriotyczne „Kresy”, pod wodzą księdza proboszcza Ryszarda Umańskiego z Parafii św. Wojciecha w Częstochowie od lat organizuje charytatywną akcję pomocy polskim dzieciom na Kresach Wschodnich. Dzięki niej nasi uczniowie oraz uczniowie kilku innych szkół rejonu wileńskiego, otrzymują paczki świąteczne z mnóstwem produktów żywnościowych, słodczy oraz upominków. Przed rozpoczęciem roku szkolnego z niecierpliwością czekamy na wizytę wieloletniego przyjaciela gimnazjum - księdza Tomasza Chciałowskiego z Parafii Matki Bożej Fatimskiej w Legionowie, który wspiera nas różnymi przyborami szkolnymi.

Gimnazjum im. Stanisława Moniuszki w Kowalczukach jest instytucją zrzeszającą dzieci, rodziców, nauczycieli i inne osoby zainteresowane polską kulturą, tradycją i pielęgnowaniem języka polskiego.

Co roku organizujemy Dzień otwartych drzwi dla przyszłych zerówkowiczów, uczniów klasy 1 i 11, a w czasach pandemii, w roku 2021, odbył się on w sposób nietypowy – w trybie „on-line”. – został stworzony film p.t. „Wirtualna wycieczka po gimnazjum”, w którym pierwszacy przedstawili wnętrze gimnazjum świeżo po renowacji, przybliżyli jego działalność lekcyjną i pozalekcyjną. Obejrzeć go można na naszej stroniczce internetowej.

Oprócz ciągłej współpracy i poparcia od rodziców podczas organizowania procesu nauczania i zajęć pozalekcyjnych, jesteśmy również wdzięczni za pomoc finansową poprzez przelew 1,2 proc. środków od płaconego podatku dochodowego, które są wykorzystywane na doskonalenie wystroju wewnętrznego i podwórka szkolnego.

Temat mojego przemówienia zakłada, że współpraca jest dźwignią rozwoju polskiej szkoły. Lecz ten rozwój nie byłby możliwy bez ciągłego wsparcia Samorządu rejonu wileńskiego oraz Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

Dzięki nieustannym staraniom władz samorządowych w latach 2020-2022 odbyła się renowacja i modernizacja gmachu gimnazjum, co w ogromnym stopniu polepszyła warunki dla nauczania i kształcenia naszych uczniów i wychowanków.

Jesteśmy niezmiernie wdzięczni „Macierzy Szkolnej” za możliwość uczestniczenia w projektach „Bon Pierwszaka”, „Bon Maturzysty” oraz projekcie dofinansowania bierzącej działalności gimnazjum, dzięki którym nauka w polskiej szkole staje się jeszcze bardziej atrakcyjna.

Miernikiem pozytywnego wpływu współpracy na rozwój szkoły jest polepszenie wizerunku gimnazjum w społeczności lokalnej i wzrost liczby uczniów. Cieszymy się, że uczniowie z pobliskich szkół podstawowych, po ukończeniu dziesięciu klas wybierają właśnie naszą placówkę, aby zdobyć tu średnie wykształcenie. W tym roku szkolnym klasa III gimnazjalna liczy 21 osobę, a ogólna liczba uczniów wynosi 177, gdy w roku ubiegłym nie sięgała ona nawet 150.

Zmiany obserwowane w rozwoju gimnazjum, będące niewątpliwie skutkiem współdziałania z wcześniej wskazanymi organizacjami, grupami społecznymi, czy konkretnymi osobami, są źródłem radości i dumy dyrekcji, nauczycieli, pracowników, uczniów oraz rodziców.

A skończyć swoją wypowiedź pragnę słowami:

„Efektywna zmiana nie jest tym, co Ty robisz ludziom. To jest to, co Ty robisz razem z nimi.“

Dyrektor

Gimnazjum im. Stanisława Moniuszki w Kowalczukach

Katarzyna Macuk